

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника (Україна)
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана (Україна)
Львівський торговельно-економічний університет (Україна)
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу (Україна)
Західноукраїнський національний університет (Україна)
Національний університет «Львівська політехніка» (Україна)
Державний університет «Житомирська політехніка» (Україна)
Миколаївський національний аграрний університет (Україна)
ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут» (Україна)
Івано-Франківська міська рада (Україна)
Бізнес асоціація Івано-Франківська (Україна)
Scientific Center of Innovative Research OÜ (Estonia)
Radboud Universiteit Nijmegen (Netherlands)
WSHIU Akademia Nauk Stosowanych (Poland)
University of Minnesota (USA)
Division of Health Policy and Management | University of Minnesota (USA)
Center for Healthy Aging and Innovation (USA)
Young America Capital, LLC (USA)
UpHealth, Inc (NYSE: UPH) (USA)
Opus Exec, CFO (USA)
Airo Group, Inc (USA)

Збірник тез доповідей

**Міжнародної науково-практичної конференції
«ПІДПРИЄМНИЦТВО ПІД ЧАС ВІЙНИ В УКРАЇНІ:
ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ»,
присвяченої 60-річчю кафедри підприємництва, торгівлі
та прикладної економіки**

**20 листопада 2023 р.
м. Івано-Франківськ**

УДК 005.342(477)]330.1-029:3“364”(043.2)

ПЗ2

Рекомендовано до друку вченою радою економічного факультету
Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника
Протокол № 8 від «13» грудня 2023 р.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Відповідальність за науковий рівень публікацій, обґрунтованість висновків, достовірність результатів, наявність плагіату несуть автори.

ПЗ2 Підприємництво під час війни в Україні: виклики та можливості: збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 60-річчю кафедри підприємництва, торгівлі та прикладної економіки. Електронне видання. Івано-Франківськ : Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2023. 358 с.

ISBN 978-966-640-548-0

Матеріали конференції є результатом наукового аналізу, узагальнення та формулювання висновків з питань підприємництва під час війни в Україні. Вони надають можливість краще розуміти виклики і перспективи його розвитку та створюють підґрунтя для формулювання рекомендацій. Матеріали є цінним ресурсом для прийняття обґрунтованих рішень та розроблення ефективної політики у сфері підприємництва в умовах нестабільності.

Ці матеріали спрямовані на практичне та теоретичне осмислення теми конференції та можуть бути корисними для різних аудиторій, зокрема, керівників підприємств, установ, організацій; науковців, викладачів та інших зацікавлених сторін.

УДК 005.342(477)]330.1-029:3“364”(043.2)

ISBN 978-966-640-548-0

© Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника, 2023

	ПІДПРИЄМСТВА	
<i>Пшеничний І.С., Іваненко Т.Я.</i>	ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІДТВОРЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ	216
<i>Рачинський А.М., Ємець О.І.</i>	ЛОМБАРДНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІД ЧАС ВІЙНИ	218
<i>Сакун А.Ж., Гонтарук А.Г.</i>	ЗВІТ ПРО УПРАВЛІННЯ – ГАРМОНІЗАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ОБЛІКУ З ЄВРОПЕЙСЬКИМ	221
<i>Сакун А.Ж., Лопушенко І.П.</i>	ЗВІТ ПРО ПЛАТЕЖІ НА КОРИСТЬ ДЕРЖАВИ: СУЧАСНІ РЕАЛІЇ	224
<i>Сікач Н.С.</i>	КЛАСИФІКАЦІЯ РИЗИКІВ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЇХ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК З ОБ'ЄКТАМИ ОБЛІКУ	226
<i>Солоджук Т.В.</i>	ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ	228
<i>Стаценко А.І., Погорелова О.В.</i>	ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НЕФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ У ВОЄННИХ УМОВАХ	231
<i>Сус Т.Й.</i>	ФІНАНСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ ТА ЄС.	234
<i>Урбанович М. М., Сад Ю. Р.</i>	ФІНАНСОВА СПРОМОЖНІСТЬ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УМОВАХ ВІЙНИ	236
<i>Хилько І. І., Кугляр А. А.</i>	ПРЕДИКТИВНА АНАЛІТИКА У ПРОЦЕСАХ ФІНАНСОВОГО ПРОГНОЗУВАННЯ	238
<i>Чеверда О.М., Кропельницька С.О.</i>	СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ФІНАНСОВОЇ ПІДТРИМКИ СТАЛОГО ВІДНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ	241
<i>Шкроміда В.В., Бабій В.Т.</i>	ОБЛІКОВЕ ВІДОБРАЖЕННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ПІДПРИЄМСТВА НА УМОВАХ АУТСОРСИНГУ	245
<i>Шкроміда В.В., Кузишин І.М.</i>	ВПРОВАДЖЕННЯ ІНТЕГРОВАНОЇ ЗВІТНОСТІ У МАЛОМУ І СЕРЕДНЬОМУ БІЗНЕСІ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	247
<i>Шкроміда Н.Я., Стозуб О.О.</i>	ПЕРСПЕКТИВИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА	250

Напрямок 9. Роль менеджменту і маркетингу у розвитку підприємництва:

сучасні виклики та перспективи.

<i>Анікієнко А.Р.</i>	СТРАТЕГІЯ ПРОСУВАННЯ ІНТЕРНЕТ - МАГАЗИНУ В СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ	253
<i>Благуєн І.І., Амборський Д.Я., Маріяш О. В.</i>	РОЛЬ МАРКЕТИНГУ У РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	256
<i>Бужимська К.О.</i>	УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	259
<i>Возніченко Н.Р.</i>	ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ОСНОВНІ ЗМІНИ	261
<i>Воробей А.Ю.</i>	ФОРМУВАННЯ ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИМ КЛІМАТОМ ПІДПРИЄМСТВА	263
<i>Гречаник Н.Ю., Коледіна К.О.</i>	УПРАВЛІННЯ МАРКЕТИНГОМ ПЕРСОНАЛУ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ПОСЛУГ	266
<i>Гринів Л.В., Лазорко В.М.</i>	ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ НА ОСНОВІ АНАЛІЗУ ВНУТРІШНЬОГО І ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ОРГАНІЗАЦІЇ	268

Можна стверджувати, що вигідність ломбардної діяльності у значній мірі залежить від конкретних потреб та ринкових умов у країні чи регіоні, де діють ломбарди.

Список використаних джерел:

1. Важливі теми. Новини. URL: <https://news.dtki.ua/finance/bank-system/75990-iak-lombardi-praciuiut-rid-cas-viini> (дата звернення 11.11.2023 р.).
2. Ломбардний бізнес: тенденція сьогодення - динамічний розвиток // Україна Бізнес від 15 червня 2011 р. URL: <http://www.ukrbizn.com/.727> (дата звернення 01.11.2023 р.).
3. Офіційний сайт Національного банку України URL: <http://www.bank.gov.ua/control/uk/index> (дата звернення 16.11.2023 р.).
4. Проект закону «Про ломбарди і ломбардну діяльність». URL: <http://wl.cl.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc41?p0511=45078>. (дата звернення 11.11.2023 р.).

ЗВІТ ПРО УПРАВЛІННЯ – ГАРМОНІЗАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ОБЛІКУ З ЄВРОПЕЙСЬКИМ

Сакун А.Ж.,

к. е. н., доцент, доцент кафедри підприємництва, обліку та фінансів

Гонтарук А.Г.,

здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня,

Херсонський державний аграрно-економічний університет

В сучасних умовах підвищуються вимоги до інформації, що відображає стан і результати діяльності підприємств. Формат надання звітності змінюється через нову філософію оцінки фінансових результатів, зміст якої полягає в інтеграції головних фінансових показників з нефінансовими. Ця інформація відображає різні аспекти діяльності суб'єктів господарювання, включаючи політику управління соціально-екологічними ризиками та стратегію розвитку підприємства [1]. Це призводить до виникнення та поширення нових форм звітності, які надають повну та достовірну інформацію стейкхолдерам про всі аспекти діяльності підприємства, включаючи Звіт про управління. Необхідність упровадження Звіту про управління викликано процесами імплементації законодавства Європейського Союзу з бухгалтерського обліку, зокрема Директиви 34/ЄС та МСФЗ, в національну нормативну базу [2]. Проте, вітчизняні підприємства можуть мати обмежений досвід у складанні та представленні Звітів про управління, що впливає на рівень їх інформаційної наповненості. У зв'язку з цим, важливим є проведення дослідження наявних вимог та підходів до формування Звіту про управління.

Велика кількість підприємств по всьому світу готують та публікують свої щорічні звіти, і частиною цих документів є Звіт про управління. Проте в різних країнах цей документ може мати різні назви. Наприклад, в Канаді та США цей звіт називається «Management Discussion and Analysis» (MD&A), що можна перекласти як «Звіт керівництва та аналіз». У Німеччині цей документ називається «Management Report» – "Звіт керівництва"[3].

Звіт про управління – це документ, що включає в себе інформацію, яка охоплює як фінансові, так і нефінансові аспекти, для оцінки поточного стану та майбутніх перспектив

розвитку підприємства. Він також розкриває основні ризики і невизначеності, пов'язані з його діяльністю. Звіт про управління доповнює фінансову звітність підприємства, надаючи інформацію, яка не може бути належним чином відображена у фінансових звітах, але має велике значення для прийняття рішень користувачами [4]. Цей звіт може бути представлений у двох основних форматах:

- **Окремий звіт:** Звіт про управління існує як самостійний документ, який подається окремо від фінансової звітності підприємства. В цьому форматі він концентрується на описі стратегії, ризиків, підходів до управління іншими аспектами діяльності компанії.
- **Відокремлена частина більшого звіту:** Звіт про управління може також включати в себе окремих розділ або розділи в рамках більшого звіту підприємства, який включає і фінансову звітність. Цей підхід допускається у міжнародній практиці і дозволяє поєднувати інформацію про фінансовий стан компанії з інформацією про її управління та стратегію [6].

Обрана форма залежить від облікової політики підприємства та вимог стандартів звітності, і це важливий інструмент для забезпечення стейкхолдерів інформацією про всебічний аналіз і оцінку діяльності підприємства.

Основні цілі Звіту про управління включають:

- надання інвесторам, кредиторам та іншим зацікавленим сторонам інформації, яка допомагає їм зрозуміти фінансову звітність підприємства в контексті його ділового середовища;
- визначення найважливіших проблем, що стоять перед підприємством, і подання можливих шляхів їх вирішення керівництвом;
- пояснення ключових тенденцій і факторів, які можуть вплинути на продуктивність, стан і розвиток підприємства, а також оцінка стратегій, обраних підприємством, і їхнього потенційного успіху [5].

Врахування цих аспектів означає, що Звіт про управління надає пояснення щодо фінансової звітності, надаючи основним зацікавленим сторонам інформацію для оцінки майбутніх грошових потоків та управління ресурсами підприємства.

Звіт про управління – не забаганка Мініну, а наслідок адаптації національного законодавства до європейського. Приймається, що фінансова звітність не може надати інвесторам і бізнесу всю необхідну інформацію про діяльність компанії. Звіт про управління повинен усунути цей недолік та надати інформацію про діяльність підприємства, яку неможливо отримати з річної фінансової звітності та приміток до неї. Ця інформація може включати:

фінансовою – аналіз показників діяльності та існуючих ризиків, реалізація основних фінансових показників діяльності, прогнозування фінансових показників;

нефінансові – створення нового продукту, розширення ринків збуту, соціальна діяльність, екологічна діяльність, захист прав людини, дослідження та розробки, досягнення ключових нефінансових показників ефективності, опис перспектив розвитку компанії тощо.

Звіт про управління не можна розглядати як чисту «бухгалтерську звітність», і до його підготовки можна і потрібно залучати інших спеціалістів компанії або зовнішніх консультантів. Він досить «креативний», оскільки форма, структура, спосіб подання інформації, детальний зміст та обсяг не регламентуються державними органами. Його слід розглядати як візитну картку компанії, а не офіційний звіт.

Отже, Звіт про управління є важливим доповненням до річних фінансових звітів підприємства. Його мета - надати інвесторам, кредиторам та іншим зацікавленим сторонам інформацію про розвиток, діяльність та стан підприємства, а також визначити ключові ризики та невизначеності. Враховуючи інформацію з цього звіту, користувачі можуть краще розуміти ситуацію та приймати інформовані рішення стосовно інвестицій та кредитування підприємства. Звіт про управління має завдання надавати повну та вичерпну інформацію стейкхолдерам щодо різних аспектів діяльності підприємства, включаючи як фінансову, так і нефінансову інформацію. Особливу увагу при складанні цього звіту слід приділити розкриттю інформації про соціальні та екологічні аспекти діяльності підприємства, включаючи конкретні показники.

Список використаних джерел:

1. Сакун А.Ж. Глобалізація світової економіки та розвиток бухгалтерського обліку. *Актуальні аспекти розвитку підприємств аграрної сфери: облік, аудит та оподаткування*. Херсон, 2018. С. 42-43 URL: www.ksau.kherson.ua
2. Директива 2013/34/ЄС Європейського Парламенту та Ради про щорічну фінансову звітність, консолідовану фінансову звітність та пов'язані з ними звіти певних типів компаній, що вносить поправки до Директиви 2006/43/ЄС Європейського Парламенту та Ради та скасовує 78/660/ЄЕС и 83/349/ЄЕС. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MU13169.html
3. Звіт про управління: історичні й законодавчі передумови складання. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/reader/BZ011381>
4. Закон України № 996-XIV від 16.07.1999 р. «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
5. Закон України № 2435-IX від 19.07.2022 р. «Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2435-20#Text>
6. Звіт про управління 2022. URL: <https://www.golovbukh.ua/article/7447-zvt-pro-upravlnnya-neviznacheniy-ne-zovsm-buhgalterskiy>
7. Гнедіна, К. ., & Нагорний, П. . (2021). ЗВІТ ПРО УПРАВЛІННЯ: СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ. *Проблеми і перспективи економіки та управління*, (1(25)), 134–142. [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2021-1\(25\)-134-142](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2021-1(25)-134-142)